

تشکیل "مؤسسه فرهنگی ایکوموس ایران"

سرمقاله

در شماره گذشته مطلبی تحت عنوان "تلاش برای احیاء کمیته ملی ایکوموس ایران" را به اطلاع خوانندگان رساندیم. اینک خرسندیم که اطلاع دهیم کمیته مذکور تحت عنوان "مؤسسه فرهنگی ایکوموس ایران" به شکل سازمانی غیر دولتی (NGO) به موجب اساسنامه‌ای که در همین شماره ملاحظه خواهید کرد و پس از طی مراحل قانونی تأسیس گردید و فعالیت خود را عملاً آغاز کرد.

ستاد مؤسسه، دبیرخانه خود را در یکی از زیباترین و ارزشمندترین خانه‌های تاریخی تهران، "خانه قوام‌الدوله" با کسب مجوز لازم از سازمان میراث فرهنگی کشور به زودی مستقر خواهد کرد. امید می‌رود که مؤسسه با افزایش اعضای اصلی و پذیرش اعضای وابسته از بین خیل عظیم افراد متخصص علاقمند و سازمان‌ها و نهادهای فرهنگی علمی اجرایی ذیربط و تشکیل کمیته‌های تخصصی خود بتواند گام‌های مؤثری در ابعاد ملی و بین‌المللی در گسترش فرهنگ پژوهش حفظ و احیاء و معرفی آثار در محوطه‌های تاریخی بردارد.

فقدان مؤسسات غیر دولتی فعال در این ارتباط در کشورمان محسوس است. فعالیت مؤثر این نهادها با توجه به ترغیب و تشویقی که دولت به ویژه در قالب برنامه پنجساله سوم توسعه خود به عمل آورده است مجال و فرصت مناسب را فراهم ساخته است که باید از آن کمال بهره را برد.

امروزه روز، کمیته‌های ملی ایکوموس کشورهای عضو سازمان یونسکو نقش بسیار سازنده‌ای را در همکاری با سازمان‌ها و تشکیلات دولتی ذیربط ایفا می‌نمایند. کمیته‌های ملی در ارتباط هماهنگ با شورای بین‌المللی بناها و محوطه‌های تاریخی ظرفیت کارشناسی ذیصلاح و عظیمی را با تخصص‌های پرشمار مرتبط در سطح جهان به وجود آورده است. فعالیت‌های زیربنایی زیادی وجود دارد که سازمان‌های دولتی ذیربط از جمله سازمان میراث فرهنگی کشور خودمان به علت وظائف سنگینی که بر عهده دارند از آن تا حدی غافل مانده‌اند. برای مثال چیزی حدود ۲۵ سال است که علی‌رغم فعالیت‌های زیادی که در زمینه مرمت بنا و بافت‌های تاریخی به عمل آمده است امکان فراهم آمدن فرصت برخورد نظریات و عقاید و بهره‌گیری از آن در پیشبرد موزون و مطلوب امر مرمت در کشور به وجود نیامده است، یا با گذشت بیش هشتاد سال از فعالیت‌های پژوهشی، حفاظتی انجام یافته در زمینه‌های مرتبط با بناها و محوطه‌ها هنوز مقررات و آئین‌نامه‌های ملی مورد توافق و مبتنی بر اصول مقبول بین‌المللی در کشورمان تدوین نگردیده است. و یا مسئله آموزش‌های مرتبط علی‌رغم پیشرفت شگرفی که در جهان به ویژه در سال‌های پس از جنگ جهانی دوم حاصل شده روز آمد نشده است. و بسیاری از موارد که در این مقدمه یادآوری آنها مطلب را به درازا خواهد کشاند و امیدواریم که مؤسسه فرهنگی ایکوموس ایران بتواند در ارتباط با آنها نقش مؤثر و فعالی در آینده‌ای نه چندان دور ایفا نماید.

اسفندماه ۱۳۸۰